College van Gedeputeerde Staten
statenbrief

Aan Provinciale Staten

DATUM	16-04-2019	REFERENTIE	Henk Strubbe
ONS NUMMER	81E8795F	DOORKIESNUMMER	030 258 3323
NUMMER PS		E-MAILADRES	henk.strubbe@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Geen.	PORTEFEUILLEHOUDER	Straat

Onderwerp Statenbrief: Aanleg bermverharding op de N210 te Lopik de N225 te Leersum de N412 te De Bilt en de N415 te Baarn.

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Aanleiding
In 2019 wordt er groot onderhoud uitgevoerd aan delen van de hoofdrijbaan van de provinciale wegen N210 te Lopik, N225 te Leersum, de N412 te De Bilt en de N415 te Baarn. Bij dit groot onderhoud wordt de bovenste laag van het asfalt vervangen.

Voorgeschiedenis
Op 12 juli 2018 hebben Provinciale Staten het Mobiliteitsprogramma 2019 – 2023 vastgesteld. Hierin staat aangegeven dat de provincie de verbetering van de kwaliteit de provinciale wegen zoveel mogelijk koppelt aan de cyclus van het beheer en onderhoud. Wanneer er groot onderhoud plaatsvindt aan een provinciale weg wordt in de voorbereidingsfase bekeken of het wenselijk en mogelijk is tegelijkertijd aanvullende maatregelen te nemen die de doorstroming, verkeersveiligheid en/of leefbaarheid op de weg ten goede komen. Deze werkwijze wordt de ‘trajectaanpak’ genoemd. De kosten van de aanvullende maatregelen komen in principe ten laste van het Mobiliteitsplan

Essentie/ samenvatting:
Wij hebben besloten om in het kader van de ‘werk met werk maken’ gelijktijdig met het uitvoeren van asfaltwerkzaamheden bermverharding aan te brengen op de N210 te Lopik, de N225 te Leersum, de N412 te De Bilt en de N415 te Baarn. Hierbij wordt de weg aan beide zijden te voorzien van 80 centimeter bermverharding (zie bladzijde 2 voor een voorbeeld).

Meetbaar/ beoogd beleidseffect
De Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) geeft aan dat in Nederland circa een derde van alle verkeersdoden en een zesde van alle ernstige verkeersgewonden vallen bij een bermongeval. Met name op gebiedsontsluitingswegen buiten de bebouwde kom (80 km/u wegen) zoals de N210 en N225 is het risico op bermongevallen groot. De SWOV schat in dat de toepassing van bermverharding het aantal bermongevallen met letsel met 20% kan reduceren (R-2010-9 SWOV).

Enkelvoudige ongevallen zijn ongevallen waarbij voertuigen om welke reden dan ook van de rijbaan raken, kunnen botsen tegen een obstakel, over de kop slaan of in een sloot terecht komen. Ook komt het regelmatig voor dat voertuigen op de rand van de verharding blijven 'hangen' en vervolgens door overstuur frontaal in botsing komen met tegemoetkomend verkeer.
Bermverharding zorgt voor grip en draagkracht voor naast de rijbaan komende voertuigen, hierdoor neemt de kans op enkelvoudige ongevallen en schade aanzienlijk af.

De provincie streeft ernaar om binnen de financiële en ruimtelijke mogelijkheden die er zijn op termijn zoveel mogelijk gebiedsontsluitingswegen -zoals de N210, N225, N412 en N415 - buiten de bebouwde kom (80 km/u-wegen) te voorzien van bermverharding. Op dit moment is op ruim een derde van de provinciale gebiedsontsluitingswegen bermverharding aanwezig.

Bermverharding is geen wegverbreding
Bij een eerder besluit over het aanbrengen van bermverharding langs de N226 tussen Maarsbergen en Leersum is onrust ontstaan doordat de 'initiatiefgroep Heuvelrug in Goede Banen' bermverharding zag als verbreding van een weg. Die onrust is weggenomen toen bleek dat voor het aanbrengen van bermverharding langs de N226 geen bomen gerooid behoefde te worden en dat bermverharding na verloop van tijd begroeid raakt (zie foto hiervoor) zodat het niet lijkt dat de weg breder wordt en het landschappelijke aanzien niet zal wijzigen.
Langs het deel van de N210 en de N412 waar in dit voorstel bermverharding wordt aangebracht staan geen bomen. Langs het betreffende deel van de N225 en N415 staan wel bomen maar omdat deze op voldoende afstand staan van de wegverharding vormen ze geen belemmering voor het aanbrengen van bermverharding.

Voorbeeld bermverharding direct na aanleg

Voorbeeld bermverharding na enige tijd (www.tonn.nl)

Strategisch plan verkeersveiligheid van Ministerie IenW.
Eind 2018 is het door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat opgestelde Strategisch plan verkeersveiligheid 2030 en het daarbij behorende Landelijke uitvoeringsplan verschenen.
https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/12/05/aanbieding-strategisch-plan-verkeersveiligheid-2030-en-landelijk-uitvoeringsplan
Daarin staat onder andere:
Verbeteren veiligheid N-wegen: Een op de vijf verkeersdoden valt bij een ongeluk op een provinciale weg. Gedrag is daarbij een belangrijke factor. Ook de inrichting van de weg draagt bij aan veiliger gedrag in het verkeer. Op 23 april jl. heeft de minister een brief naar de Tweede Kamer gestuurd waarin zij toelicht hoe de extra 50 miljoen euro voor het verbeteren van de veiligheid van de bermen bij N-wegen worden besteed. De helft gaat naar N-wegen van het rijk, de andere 25 miljoen euro is beschikbaar voor de aanpak van N-wegen door provincies. De provincies dragen zelf samen 75 miljoen euro bij.
Recent is hiervoor door provincie Utrecht een subsidieaanvraag bij het Ministerie IenW ingediend. Verwacht wordt dat hier voor de zomer van 2019 nog een positieve reactie op komt.
Momenteel wordt het Uitvoeringsplan van het Mobiliteitsprogramma opgesteld. Daarin komt te staan hoe de aanleg van bermverharding de komende jaren wordt voltooid.

Financiële consequenties
De realisatiekosten worden geraamd op € 213.000, - ex. btw (prijspeil 2019). Dekking zal plaatsvinden uit de beschikbare gelden in het Mobiliteitsprogramma, onderdeel Verkeersveiligheid.

Vervolgprocedure/voortgang
Het aanleggen van de bermverharding wordt meegenomen in de uitvoering van het groot onderhoud in 2019. Wanneer het groot onderhoud exact plaatsvindt is nog niet bekend.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie/ Provinciale Staten
Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,